

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Het Programma Innovatieve Overheidsopdrachten: plan van aanpak 2024-2025

1. Situering

Het Programma Innovatieve Overheidsopdrachten (PIO) heeft als missie de Vlaamse overheid, en de bredere publieke sector in Vlaanderen, aan te sporen om hun enorme koopkracht meer strategisch in te zetten voor innovatie. Op die manier wil PIO bijdragen tot een performantere overheid, competitievere ondernemingen en oplossingen voor uitdagingen van maatschappelijk belang (gezondheid, milieu en energie, veiligheid, ...).

De Vlaamse Regering keurde in oktober 2016 de opstart van het PIO goed als een tijdelijk pilootprogramma binnen het kader van een N-project. De pilootfase en het N-project lopen tot eind 2023. Vanaf 1 januari 2024 wordt het PIO als een regulier innovatie-instrument binnen de VLAIO werking verdergezet.

Het PIO biedt begeleiding en financiering aan Vlaamse publieke organisaties bij het voorbereiden en uitvoeren van overheidsopdrachten gericht op de ontwikkeling en validering van nieuwe, innovatieve oplossingen. De PIO-aanpak onderscheidt zich door alle stakeholders van bij de start van het innovatietraject nauw te betrekken én door de organisatie van een sterke interactie tussen overheid en marktspelers (bedrijven en kenniscentra). Door deze aanpak versterkt de overheid zijn expertise en inzichten in de mogelijkheden tot innovatie en zorgt de overheid dat de ontwikkelde innovaties beter aansluiten bij de reële noden van de publieke sector en de eindgebruikers.

In deze mededeling aan de Vlaamse Regering maken we de krachtlijnen voor de werking van PIO in 2024 en 2025 bekend.

Eerdere beslissingen en mededelingen

VR 2019 2203 DOC.0377: Verlenging van het PIO voor de periode 2020-2023

VR 2020 2905 MED.0159: Plan van aanpak van PIO voor de periode 2020-2023

VR 2020 1812 MED.0436: Evaluatie van PIO in 2022

2. PIO plan van aanpak 2024-2025

Bij de voorbereiding van het plan van aanpak hebben we rekening gehouden met de resultaten van de externe evaluatie van het PIO van 2022 en met de eigen opgedane ervaringen. Het ontwerp van het Plan van Aanpak werd met de verschillende stakeholders bij de Vlaamse overheid en de ruimere publieke sector besproken.

De ambitie en visie van het PIO blijven ongewijzigd. Het PIO blijft bijdragen tot volgende strategische doelstellingen:

- de werking van de Vlaamse publieke sector moderniseren en de kwaliteit en efficiëntie van publieke diensten verbeteren,
- innovaties te realiseren voor specifieke uitdagingen in domeinen van maatschappelijk belang,
- de groei en competitiviteit van ondernemingen versterken door diffusie van innovaties te versnellen en markten te vernieuwen.

Deze strategische doelstellingen geven richting aan de activiteiten van het PIO. De missie van het PIO blijft het stimuleren van de Vlaamse publieke sector om méér in te zetten op innovatie via overheidsopdrachten.

De realisatie van de PIO-missie gebeurt via vijf operationele doelstellingen:

- OD1: Versterken van de portfolio van projecten
- OD2: Verdere uitbouw van het PIO-netwerk voor sensibilisering en kennisdeling rond innovatieve overheidsopdrachten
- OD3: PIO internationaal op de kaart zetten
- OD4: Integratie van 'innovatieve overheidsopdrachten' als instrument in de Vlaamse publieke sector
- OD5: Optimaliseren van het intern beheer

OD1: Versterken van de portfolio van projecten

We blijven inzetten op het uitbouwen van de PIO-projectportfolio en het aanbieden van begeleiding en cofinanciering aan publieke sector organisaties bij de voorbereiding en uitvoering van innovatieve overheidsopdrachten. Om de doorlooptijden van de projecten te verbeteren zullen er strakkere tijdslijnen worden uitgezet, maar steeds in nauw overleg met de aanbestedende diensten zodat er geen afbreuk wordt gedaan aan de huidige, sterk geapprecieerde flexibiliteit bij de PIO-begeleiding en financiering. Daarnaast willen we ook nog veel sterker gaan inzetten op de bekendmaking en verspreiding van behaalde resultaten en opgedane ervaringen.

OD2: Verdere uitbouw van het PIO-netwerk voor sensibilisering en kennisdeling rond innovatieve overheidsopdrachten

Zoals aanbevolen in het evaluatierapport (Dialogic, juni 2022) zullen we in de toekomst sterker inzetten op de verspreiding van onze expertise en kennis en de promotie van het instrument 'Innovatieve overheidsopdrachten'. We zullen daarvoor de PIO specifieke communicatiekanalen inzetten maar ook nauw samenwerken met bestaande communicatiekanalen bij onder meer het Facilitair Bedrijf, het Innovatienetwerk Overheid, Smart Region Office, VVSG,

OD3: PIO internationaal op de kaart zetten

We zetten onze huidige netwerking met de Europese Commissie en andere kenniscentra voor 'innovatieve overheidsopdrachten' in het buitenland verder.

Samen met de Europese Commissie en met de European Innovation Council organiseren we tijdens het Belgisch voorzitterschap een internationale conferentie rond 'Innovation Procurement' (Brussel, 19 en 20 maart 2024). Voor bilaterale contacten richten we ons voornamelijk op de samenwerking met onze Nederlandse collega's bij RIS en Pianoo. Verder blijven we de Vlaamse publieke sector informeren over de mogelijkheden die EU-financieringsprogramma's bieden.

OD4: Integratie van 'innovatieve overheidsopdrachten' als instrument in de Vlaamse publieke sector

Het structureel inzetten van innovatieve overheidsopdrachten als beleidsinstrument door de Vlaamse overheid en de ruimere publieke sector is de ultieme betrachting van PIO. Om deze doelstelling haalbaar te maken is het noodzakelijk dat PIO bij de sleutelorganisaties sterke ankerpunten heeft die ervoor kunnen zorgen dat overheidsopdrachten als strategisch beleidsinstrument 'top of mind' zijn bij de beleidsmakers. Samen kunnen deze ankerpunten of ambassadeurs een sterk netwerk vormen voor innovatie bij de overheid.

OD5: Optimaliseren van het intern beheer

Deze doelstelling richt zich voornamelijk op de verdere versterking van het interne procesbeheer, de monitoring van de activiteiten en resultaten en het verder uitbouwen van de noodzakelijke expertise van het PIO-team.

3. Oproep voor innovatieve overheidsopdrachten 2024

In 2024 organiseert PIO opnieuw een open oproep voor voorstellen. Organisaties die op zoek zijn naar innovatieve oplossingen voor de uitdagingen waarmee ze geconfronteerd worden, kunnen via de oproep zowel begeleiding als financiële ondersteuning ontvangen.

Overheidsopdrachten kunnen een sterk innovatie-instrument zijn in de realisatie van transitietrajecten op tal van domeinen, zowel op korte als op lange termijn. Voor de overheid bieden innovatieve overheidsopdrachten heel wat mogelijkheden om in partnerschap met bedrijven en kennisinstellingen op een kostenefficiënte manier innovatie te versnellen in domeinen van maatschappelijk belang.

Overheidsorganisaties (of een consortia van verschillende partners) dienen hun aanvraag in op basis van een aanvraagsjabloon. Ze geven hierbij informatie over:

- Het doel van het project via behoeftebepaling;
- Een preliminaire marktverkenning;
- Een inschatting van het innovatief karakter;
- Een inschatting van de potentiële meerwaarde en impact;
- De voorziene inzet van mensen en middelen.

De uiterste indiendata voor het indienen van projectvoorstellen is donderdag 18 april 2024.

Geïnteresseerde kandidaat-aanvragers vinden alle nodige toelichting en een contactpunt waar men terecht kan met vragen op de PIO-website: <https://innovatieveoverheidsopdrachten.be/open-oproep>.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw

Jo BROUNS